

Tori vald
tori@torivald.ee

Teie 11.01.2023 nr 5-1/126

Meie 27.01.2023 nr 3-1.12/2023/178

Arvamuse avaldamine

Olete esitanud Riigimetsa Majandamise Keskusele (edaspidi RMK) arvamuse avaldamiseks teate Tammiste puhkemetsade kohaliku kaitse alla võtmise menetluse algatamisest.

RMK on materjalidega tutvunud ja edastab allpool arvamuse.

Materjalidest selgub, et Tammiste metsade kaitseala hõlmab endas RMK haldushalas olevaid Surju metskond 11 (73001:008:1983), Surju metskond 12 (80901:001:1062) ja Surju metskond 67 (73001:008:1957) kinnistuid.

RMK arvamused ja ettepanekud:

- Tammiste metsade kaitseala moodustamise ja kaitse-eeskirja § 1 lg 2 pn 1 ja 2 on toodud kaitse eesmärkidena tagada väärtuslike maastike ja looduskoosluste kaitse ning kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitse. Kaitse-eeskirjast ei selgu, milliste väärtuslike maastike, looduskoosluste, kaitsealuste liikide ja elupaikadega tegemist on. Palume selles osas kaitse-eeskirja täpsustada.
- Kaitse-eeskirja seletuskirjas toodud kaitsealused liigid ja elupaigad on kõik varasemalt inventeeritud (12 kaitsealust liiki, neist 1 I kaitsekategooria liik, kelle elupaika on juba moodustatud püsielupaik, 6 II kaitsekategooria liiki, 5 III kaitsekategooria liiki ja 18 vääriselupaika) ja nende kaitse on tagatud juba kehtivate õigusaktidega, nii looduskaitseseaduse kui metsaseadusega ning RMK on seisukohal, et antud liikide kaitseks puudub vajadus täiendava kaitseala moodustamiseks.
- Samuti juhime teie tähelepanu asjaolule, et moodustatav kohalik kaitseala kattub juba olemasoleva püsielupaigaga, mille kaitseala valitseja on Keskkonnaamet. RMK on seisukohal, et kaks erinevat kaitseala (erinevate eesmärkide ja keelatud/lubatud tegevustega) ei saa kattuda. Seega palume selles osas teil täiendavalt võtta seisukoht Keskkonnaametist.
- Palume muuta kaitse-eeskirja sõnastus k.a lubatud/keelatud tegevused üheselt arusaadavaks. Praegu esineb kaitse-eeskirjas mitmeid dubleerimisi erinevates peatükkides, mis tekitab arusaamatusi:
 - kaitse-eeskirja § 6 lg 1 pn 6 kohaselt on kaitsealal keelatud puidu kokku-ja väljavedu külmumata pinnaselt ja § 6 lg 2 pn 7 kohaselt on kaitseala valitseja nõusolekuta keelatud puidu kokku-ja väljavedu ning kaitse-eeskirja seletuskirjas toodu kohaselt võib kaitseala valitseja lubada puidu kokku- ja väljavedu juhul, kui pinnas seda võimaldab
 - kaitse-eeskirja § 5 lg 3 p 2 kohaselt on kaitseala valitseja nõusolekul lubatud koosluste kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile, kusjuures kaitseala valitsejal on õigus esitada nõudmisi tööde tegemise aja ja tehnoloogia, metsamaterjali kokku-

ja väljaveo ning koosluse koosseisu ja täiuse suhtes ning kaitse-eeskirja § 6 lg 1 pn 4 ja 5 kohaselt on kaitsealal keelatud puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine ning uuendusraie tegemine.

Kaitse-eeskirja selguse ja üheselt mõistetavuse tagamiseks teeme ettepaneku säilitada kaitse-eeskirja § 5 lg 3 p 2 olemasolev sõnastus (kaitseala valitseja nõusolekul on lubatud koosluste kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile, kusjuures kaitseala valitsejal on õigus esitada nõudmisi tööde tegemise aja ja tehnoloogia, metsamaterjali kokku- ja väljaveo ning koosluse koosseisu ja täiuse suhtes) ning jätta kaitse-eeskirjast välja antud punkti dubleerivad punktid, milleks on kaitse-eeskirja § 6 lg 1 pn 4, 5, 6, § 6 lg 2 pn 7.

- Kaitse-eeskirja § 6 lg 1 pn 1 kohaselt on keelatud uute maaparandussüsteemide rajamine ja pn 2 kohaselt on keelatud uute veekogude rajamine. Selleks, et rajada uut maaparandussüsteemi on vaja rajada uusi kraavi, mis on oma olemuselt veekogud. Teeme ettepanku sõnastada § 6 lg 1 pn 1 ja 2 sama punkti alla üheselt arusaadavalt, nt: keelatud on uute veekogude rajamine sh. uued kraavid ja maaparandussüsteemid.

- Soovime teile üle rõhutada asjaolu, et Tammiste metsade puhul on tegemist põliste majandusmetsadega (antud asjaolu toote te ise ka esitatud materjalides välja, nt: kaitse-eeskirja seletuskirja pn 1.), millest tulenevalt on Tammiste metsad kujunenud sellisteks väärtuslikeks metsadeks nagu nad täna on.
- Kahjuks ei selgu esitatud materjalidest kaalutlust, ega ka analüüsi selle kohta, et kuidas mõjuks ala väärtuste (nii väärtuslikud maastikud, looduskooslused, kaitsealused liigi ja elupaigad ning virgestusvõimaluse säilitamine) säilimisele olukord, kui kohalikku kaitseala sinna ei looda. Mistõttu palume antud analüüs materjalidele lisada.
- Aktuaalse Kaamera intervjuus 21.01.23 tõi Tori valla esindaja välja asjaolu, et kohalik kaitseala tagab, et ka uusarendusi ei rajataks Tammiste metsadesse. Selgitame teile, et RMK haldusalas olevas riigimetsas ei ole võimalik (ka ilma kohaliku kaitseala moodustamata) uusarenduste rajamine. Lisaks toote kaitse-eeskirja seletuskirjas ka ise välja asjaolu, et kuna antud metsad jäävad rohevõrgustiku alale, siis uute suuremate tiheasustusalade rajamine ei ole võimalik. Seega palume teil mitte esitada avalikkusele puudulikku informatsiooni.
- Ka Tammiste väärtuslikes metsades lähtub RMK oma plaanides sellest, et neis metsades oleks nii noori, keskealisi kui ka vanemaid puid ja ka metsa, mis jääb raietest puutumata. Metsa eluringist tulenevalt tuleb selleks, et ka puhkemets oleks kogu aeg olemas ja temast oleks tänasega samalaadset rõõmu ja kasu inimestele ka tulevikus, teha siiski mõistlikul määral noortele ja keskealistele puudele ruumi, kus neil oleks võimalus kasvada suurteks ja tugevateks.
Millised on parimad metsamajanduslikud võtted selleks, on juba konkreetse tegevuskava koostamisega lahendatav. Sellise tegevuskava koostamiseks ei ole tingimata vajalik kohaliku kaitseala moodustamine, kuid kaitseala moodustamine ka ei takista sellise tegevuskava koostamist juhul, kui kaitse-eeskirjaga ei keelustata kehtiva seadusandlusega lubatavaid raieviise.
Sisuliselt tähendab kohaliku kaitse alla võtmise menetlus tegevuskava koostamist, milles lubatud raieviisid arutatakse kaitseala valitsejaga (Tori Vallavalitsuse'ga) läbi ja seetõttu nõ igaks juhuks piiramine eeskirjaga - keelatud teha uuendusraiet - kaotab igasuguse tähtsuse. Mis on Tammiste metsa jaoks vaja mineva raie nimetus, on teisejärguline teema, peamine kriteerium on, et kogukond ei saaks häiritud ja uued puukesed oleks võimalised kaugemas tulevikus suureks kasvama.

Jääme ootama Teie poolseid vastused RMK poolt esitatud ettepanekutele.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Aliis Kevvai
Vändra metsaülem

5303 1010 vandra@rmk.ee